

Čís. 13273.

Byla-li při jednotné pohledávce ze zápůjčky, jejímž příslušenstvím jsou úroky a útraty soudního řízení, pro část útrat zahájena samostatná exekuce a také k vydobytí jistiny s příslušenstvím byly povoleny dvě exekuce, byla jednotná jinak pohledávka rozložena v několik položek, jež mají se zřetelem k vedeným exekucím určitou samostatnost s hospodářského hlediska a jest tu obdobně použití předpisu §§ 1415 a 1416 obč. zák.

Částka vymáhaná exekucí, v níž je dražba ustanovena již na blízky den, jest pro dlužníka tíživějším dluhem než částky, u nichž mu zatím dražba bezprostředně nehrozí, třebaže tu jde o pohledávky zúročitelné, kdežto částka, ohledně níž hrozí dražba, jest bezúročná.

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 1963/32.)

Žalobci dluhovali žalované firmě ze zápůjčky. K vydobytí části útrat z této pohledávky byla povolena žalované firmě exekuce E 1058/31. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se žalobci nepřípustnosti této exekuce, tvrdíce, že žádali žalovanou, aby peníze splacené na pohledávku žalované byly nejprve zúčtovány na útraty. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle § 1415 obč. zák. má dlužník právo, ale jen s přivolením věřitele, označiti, na který ze svých dluhů u téhož věřitele, plat činí. Ve sporu nebylo prokázáno, že věřitel projevil souhlas s dlužníkovým návrhem. Strana žalující vyvozuje sice věřitelův souhlas z toho, že týž neodmítnul návrh povinné strany o použití úplaty předem na útraty sporu a exekuci, a že neučinil tak ihned po dojití dopisu ze dne 9. listopadu 1931, a naopak přijetím plnění souhlas mlčky projevil. Vývody tyto o mlčky projeveném souhlasu strany žalované nelze uznati za správné, neboť na straně žalované firmy nebyla povinnost k okamžitému vyjádření se o navrženém způsobu placení vykonatelných již pohledávek, a nelze straně žalované vytýkati, že opomenula žalobcům ihned oznámiti, že s navrhovaným způsobem placení není srozuměna, a neměla též povinnost zrušiti podle přání žalobců exekuci povolenou k vydobytí útrat. V podstatě šlo o jedinou pohledávku ze zápůjčky, ale vzhledem k tomu, že ve sporu o 40.000 Kč použili žalobci veškerých opravných prostředků, vznikla další pohledávka útratová pozdějšími exekučními tituly. Správně dovolává se napadený rozsudek předpisu § 1416 obč. zák., a uznává pohledávku na jistinu 40.000 Kč s 6% úroky za obtížnější, než pohledávku útrat, která sice podle pozdějších exekučních titulů jest také vykonatelnou jako jistinná, ale není zúročitelná. Okolnost, že v době uplatňování útratového nároku byla právě odložena následkem vylučovací žaloby uhražovací exekuce k vydobytí jistiny 40.000 Kč, kdežto pro pohledávku útratovou zahájena byla jiná exekuce, není dokladem, že pohledávka útratová byla pro dlužníky tíživější, neboť ve skutečnosti při útratové pohledávce šlo jen o příslušenství původní jistinné pohledávky 40.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y :

Je sice správné, že v právním smyslu jde o jedinou pohledávku ze zápůjčky, jejímž příslušenstvím jsou úroky a útraty soudního řízení. Než tím, že pro část útrat zavedena byla samostatná exekuce E 1058/31 a že také k vydobytí jistiny s příslušenstvím mimo exekuci E 133/31 vedena byla ještě další exekuce E 1113/31, byla ona jednotná jinak pohledávka ve skutečnosti rozložena v několik položek, jež měly se zřetelem k vedeným exekucím určitou samostatnost s hospodářského hlediska, takže jest připustiti obdobné použití předpisů § 1415 a 1416 obč. zák. Není o tom sporu, že žalobci jako dlužníci prostřednictvím svého právního zástupce projevíli vůli, že z jejich plnění má býti předem uhrazena ona část útrat ve výši 3.930 Kč s přísl., pro kterou povolena byla samostatná exekuce pod čj. E 1058/31. Nechtěla-li žalovaná strana tuto nabídku přijmouti a mínila-li jí odporovati, byla povinna, by se zachovala podle zásady vyslovené v § 1416 obč. zák. Protože pak ovšem již všechny položky byly splatné a vymáhané, měla si ve smyslu uvedeného § uhraditi onu částku v první řadě, která byla pro žalující dlužníky nejobtížnější. To však byla právě částka vymáhaná exekucí E 1058/31, v níž podle vlastního přednesu žalované byla dražba ustanovena již na den 13. listopadu 1931. Tento dluh byl proto pro žalobce tíživější než ony částky, u kterých jim zatím dražba bezprostředně nehrozila, třeba že tu šlo o pohledávku bezúročnou, kdežto jistinná pohledávka byla zúročitelná. Pro posouzení těchto otázek nebylo sice prohlášení dlužníků jediné směrodatné, ale přece neměla je žalovaná ponechati bez povšimnutí, když z něho vyplývalo, že dlužníkům na uhrazení této částky záleží a že právě ji považují za tíživější. Protože není o tom sporu, že zúčtovanou částkou uhrazeny byly nejen úroky, nýbrž že zůstala ještě část převyšující pohledávku vymáhanou exekucí E 1058/31 i s jejím příslušenstvím, jest nárok touto exekucí vymáhaný uznati ve smyslu § 1416 obč. zák. za zaniklý a bylo žalobě vyhověti.

Čís. 13274.

Ani v pracovních sporech podle zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n., nejsou novoty v d o v o l a c í m ř í z e n í přípustné.

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 1148/33.)

Pracovní soud uznal podle žaloby o zaplacení 10.000 Kč. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalovaný namítal v odvolacím řízení, že částka 10.000 Kč (původní kauce) po ukončení služebního poměru a uzavření sňatku stran byla do podniku žalovaného vložena jako provozovací kapitál, a to podle